

Selmeczbanyai Híradó.

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frk
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „
Egyes szám ára 10 krajczár.	

Felolós szerkesztő és kiadó:
VORÓS FERENCZ.

Laptulajdonos:
JOERGES AGOST ÖZV. ÉS FIA.

A lapot illető közlemény, valamint az anyagi rész is a kiadóhivatalra ezimzendő.

HIVATALOS HIRDETÉSEK DIJA:
100 szög 2 frt., ezentúl minden megkezdett 100 szönnél 50 krral több
Magánhirdetések megállapodás szerint számíthatnak.
Nyilt-tér három hasábos sorért 10 kr.
BELI EGDÍJ minden hirdetésért 30 kr.

== Kéziratok nem adának vissza. ==

Próbáljuk meg!

Amaz emlékezetes bányászati csorbító rendeletek folytán lassan bár, de mégis csak megindultak a mentési munkálatok, városunk érdekében s folynak most is. A mentőeszközök onnét nyújtják felénk, a honnan a veszedelem jött; a kormány kínálgatja s adja, sőt maga jár elől jó példájával.

A jó szándékhoz nem fér kétség, a mentőeszközök jóságához sem, legfeljebb azt mondhatjuk hogy ezek még elégtelenek; — a mi azonban nem a kormány hibája, mert az ezeréves létfentartó bányaművelést nagyon nehéz egyszerre pótolni.

Ámde ezek a mentési munkálatok nem az egész vonalon, nem az egész közönség hozzájárulásával folynak, hanem jóformán nélkülül és a vonalon kívül.

Ha humoros hangulatból kelnének soraink, bizony furesa képet rajzolhatnánk a jelen állapotokról. Lerajzolhatnók azt a szerencsétlent, a kinek kezéből jóakarója kiveszi a kenyeret és harisnyát, cipőt húz a lábára. Éhezzel? ne esüggedj, itt van a cipőd és harisnyád még pedig kötve-szöve, és szöve-kötve, majd kapsz még mást is s meg leszesz mentve.

No de a humor hangja nem jogosult s a hasonlat sem jó; hisz az aranyat és ezüstöt

sem ettük annak idején, míg volt benne részünk, hanem vettünk rajta kenyeret; — inkább a sajnálat hangja illet meg bennünket, ha azt látjuk hogy a város egész teste meg nem mozdul, a nagy közönség még mindig a közönyt, ezt a régi kedvencét táplálja kelében, ezt a gyermek- és kamasz éveit rég túlélt gyermekét, melynek már ki kellett volna adnia útlevelét, hogy soha se térjen vissza falaink közé a mi romlásunkra.

Nagyon indokolt a kívánságunk, mert fel nem foghatjuk azt, miképen lehet az hogy túllünk teljesen idegen tényezőkhöz a mi területünkön, a mi otthonunkban egészen új kereszt forrásokat találnak fel, a mikről nekünk eddig semmi tudomásunk sem volt; kieszközlük a kormány hathatós segélyét, és boldogulnak, mi pedig ezt közönnnyel nézzük!

Szerintünk az volna rendén, hogy e példán okulva, elkésvé bár vállvetve neki állanánk a munkának még most is abból a feltevésből: ha azt a hatható segélyt idegenek kapták meg, talán mi is megnyerhetjük, s még ha kisebb mértékben is, így is előnyben vagyunk az idegenekkel szemben, kiket egyébként szívesen látunk közeledni, hisz ők is hozzájárulnak majd a létfentartáshoz. Előgyűnk a helyi viszonyok alaposabb ismerete és az, hogy kevesebbe ke-

rülne a befektetés, továbbá régiebb összeköttetéseink fogyasztóinkkal.

Ha az egyik vagy a másik iparág művelői csak anyagraktár létesítésre állanának össze, a mire a kormány részéről közvetve fel lettek szólítva, már ez is nagy eredménnyel járna; — vagy szövetkezetté tömörülve gyárilag állíthatnák elő iparcikkeiket, — mint a hogy a szerződéssel bitosított cipőgyár-vállalat fogja tennéi.

Első sorban cipészeink állhatnának össze, a kormánybizonyára tőlük sem vonja meg partfogását; sőt a várostól is nyerhetnének kedvezményt. Próbálják meg, léjjenek a eselekvés terére; ezzel nem lesznek a kormány részéről segélyezett cipőgyár-vállalatnak versenytársai, hisz ennek paicza egy sem lesz Selmecz és vidéke.

Közegészségügyi jelentés 1894-ik év első feléről.

A megelőző évről fennállott influenza január vége felé kevesbedett és februárban teljesen megszűnt. Ennek megszüntével a hátréber szorult megbetegedések előtérbe nyomultak és a légzési szervek hurujában nyilvánultak, a tüdőlobok csak gyéren mutatkoztak. April-hóban a gyomor hurutok feltűnése szaporodtak, de korántsem oly mérvben és mennyiségben, mint a megelőző években volt tapasztalható.

hittségekkel, mely világot lát a saját „én”-ben, s a nagy világot csak vágyai versenytérnek veszi.

Elfordulok tőletek. Hadd lássam kissé a jövőt, a milyen az lehetne, de nem lesz soha. Elő a bívós túrkörrel!

Elő, ti varázslatos képek! Lássam az embert, milyenek álmodá azt az alkotó erő, s kaczaghassam a torzképem, mely belőle lett.

De nem!
En azt akarom, hogy ti is lássatok valamit e bívós képekből s ha meglátjátok benne az eszményt, s magatokban a torzot, lehet, hogy felfordulna az eszettek s vele a világ.

Nem emberek akarok látni a bívós tükörben. Kikapok parányi részt e földtekeről s azt varázsolom elétek. S hogy tudjátok is, melyik az a parányi rész, megmondom.

Válahol, — s ezt tudják a geografusok is, — van egy ország, mely ezer év előtt született meg; mely küzdött és remélt és küzd és remélt most is; s melynek czi-merét a kifőlőd szemei előtt esoda-állat tartja pajzs gyánánt a mellén, s csak itthon éjt a porba. Nos ennek az országnak egyebek közt van egy városkája, kies fekvést, jól elrejtve, hogy még a hir sem veszi szányára; azt fogja mutatni, a bívós tükör.

Talán azt kérdezhetné némely kívánsi, hogy miért épen azt a varoskát?

De én feloldom magam a válasz alól s a bívós tükör ködét oszlatom.

Este van. —
Egy régi vár magas tornyáról napként ragyog a villamos fény, visszaverő tükörrel a városra szórta; vele szemben a léányvár dombon társa tündököl, sugaraival elaradja az utakon, építeteken, kerteken; mindentüve szöve tündérbalozatát. S a hol még maradna homály, eloszlatja egy-egy csillag, melyet villamos fénynek ismertnek fel.

Az utcazón vidám csevegéssel árad az emberfolyam; Mosolygó arcok mindenütt. Életkedv sugárzik a csillogó szemekből. Mindenki, úgy látszik, egy s ugyanazon ezél felé igyekszik; hány leány és ifju, nő és férfi, gyermek és agg.

TÁRCZA.

»Sohase«

Miűn kimondtat Meggondoltad-e, Hogy mit jelent e Szócska: „sohase!”?	Mert búban és Örömben végtelen, Nem alszik el Az örök szerelem!
Gondoltad-e, Amily rövid e szó, Jelentése Oly örökéletelő?	Mert égni kell Kielhatatlannul, Utszéli boldus Válnék egy nagy ur...
Tudtat-e azt, Hogy itt a sziv beszél, S a szívből jött szó Ésküvel felér?	S ha jó barát, Szerencse elmarad, Elfordulnod En tölem nem szabad!
S hogy eskü és az Atok nyomba jár, S az eskü átka Majd fedjére száll?	Mert tudta ezt Kímértel ejteni, Hogy soha sem fogsz Elfelejtani.

Szilassy Iván.

Imára hívó . . .

Imára hívó estharang szavába
Féled szől lettem erdők szép virága,
Sőték hegyeknek viszhangos állé,
Madrádalos borkelének réjtékébe
Hozzól eisz alkem, Úgyel leereslek
Virágyos partján a csipő patakunk,
Azt hittem réjlop, örökere felélek,
— S a szísebek most újra felfokadnak.

Minek is van vidám dalos madárka,
Miert rajong az esti fény sugára,
Miert kajakalt újra ki a tombok,
Melyeknek árgánú síra elbolyogok,

Álmoda rólad erdők szép virága,
— Akkor együtt bolyogtunk lombok alján,
S égett az alkony haldokló sugára,
S madárdal zengett a pataknak partján.

Most messze estem más hegyek törébe
Hajh, nemes ezeknek olyan fűműléje,
Nem úgy csörög a kis pataknak árja,
Oly virágok sem hajolnak rájra,
— És lettem is oly fáradt, gyöngye szárnya,
Ha felrepül a multnak szép egébe,
Miként a szárnya szegett kis madárka
Vissza esik a gyűllött föld átlébe.

Szilassy Iván.

Kép egy város utopikus jövőjéről.

— Saját külön alvilági tudostónktól

Unatkozom! Kérem az ördög is unatkozik néha, kiváit ha a felekvadászat, mint jelenleg, nem jár többé izgató nehézségekkel, mivel a jámbor halandók önkényt, egymást meg megelőzve sietnek, hanyat-homlok rohannak, bukdaesolnak az örvény fele, melyet az egytűgyi parasztember pokolnak, a bölselkedő erkölcsi romlásnak nevez, az anarkista pedig paradicsomnak tekint. Egykódviten nézek végig azon a széles uton, melyen az emberiség halad.

Nem is érdekel már az a furesa sereg. Esze de nevérszárnyakon a félnök fele örökszik, a sziv veréből nyerve erőt, s a sziv, az elesenevesz, kiszarad, kövé mered. Haladj csak tovább, te elvakult tömeg; haladj csak így tovább; kárörvendő visongással ropkodnek körül téged a süttőség szellemei; mert a nit te vezérlő fénynek tartasz, az csak lidérc, mely ingoványba, örvénybe vezet.

Látjátok ott azt a férfit, ki szembe áll veletek, mitő kezével a magaslatra mutatva, melyen a nemes türekvés tiszta fénye ragyog? Liába veti magát az áradat ellen! Ti széttörjötök, tovább hömpölyögve a lejton lefele.

Unak benneteket, ti törpe halandók óriási ön-

Vörhény már január utolsó napjaiban és pedig a város külföldre részben volt tapasztalható, és szorványos jellegét egész éven át megtartotta. Kezdetben gyakoribb volt, még végre május és júniusban csak ritkán fordult elő. Itt terjedelmesebb övintézkedések megteleme nem szükségeltetett. Egyébekként gondoskodva lett, a legkisebbet elkülönítésről, ott hol ez eszközölhető nem volt a beteg járvány korlába elszállított. Továbbá a tisztaságról, fertőtlenítésről és a betegséget jelző veres czevadulak felragasztásáról. A beteg látogatások egyáltalán eltiltattak a megbetegedési napokon, valamennyi iskolás gyermeknek az iskolák látogatása meg nem engedtetett.

A Vörhény alább hagyásával békburat lépett fel előtérbe és meglehetősen elterjedésben lepte meg a gyermekeket, járványossága azonban kimondható nem volt ennek rövid idő múltán történt alábbhagyásával a ház-as tudóhurumnak több esetei kórtelkei színen, köztük néhány hurutos tüdőből is mutatkozott, ezen utóbbiak szövetkezése a betegséget lefolyást megnehezítette, és két halál esetet is okozott. Végül megemlítenék a fehérvégén beköszönt békburatok több eseteit.

Diphtheritis torok és mandula lob, egész fény lefolyásán át a város külföldre részben tapasztaltatott ugyan, járványos jellegét azonban nem öltötte. Május és júniusban már csak ritkán fordult elő ott, hol a betegséget kiltott, minden övintézkedések dacára a családban levő összes gyermekeket megfertőzték, ezek majd egymásután, majd két három hetel később estek bele ellenben a szomszédos házakban igen ritkán volt tapasztalható. Ezeknél a mult évben is foganatba vett övintézkedések továbbra is betartattak.

Az influenza ellen követett övintézkedésekre nézve megjegyzem miután miomatikus fertőzés által történő elterjedésén közvetlen ragályozásról mit sem mondhatni általános intézkedések elrendelhetők nem voltak, mert sem az elkülönítés sem pedig a fertőtlenítés szerek alkalmazása mind eddig ezelőbe vezető nem volt a követendő intézkedésekre nézve, tehát csak annyit főténhetett, mennyi a megbűlések kertésére, szigorú szellőztetésre és tisztántartásra ajánlatosnak mutatkozott. A kisebb iskolában tömeges megbetegülések nem tapasztaltatván azoknak bezaratása szükséges nem volt.

Orvos rendőri vizsgálatok.

Orvos rendőri boncolás egy öngyilkos ügyes segében vétetett elő, a ki revolver általi lövés következtében lelte halálát.

Halálosan végződött köveset mineműségének megállapítása céljából orvos rendőri vizsgálat megjelésekor, constatálattott, hogy egy 6 éves fiú gyermek hevény lezarása gyomor és behurhaton szenvedett és annak következtében rövid idő múlva meghalt.

Bonevizsgálat a bányában leszakadó közet által azzonyzított bányász legényen.

A közegészségügyi bizottság májusi ülésében Hod

Vajjon mi vonza őket? Mi ad arczuknak oly derült, oly örvendő vonást?

Az akademia épülete bontakozik ki a bűvös tükör ködéből.

Homlokzatát fénydész futja be, híven követve a jellegző vonalakat.

Az épület körül fák, bokrok és cserjék között elágazó utak tündéres világgalásal esábitják a sétalok meg nem szakadó láncolatát befelé, a mindenféle színt lapponok alá, melyek mint ragyogó ékkövek fűzerei húzódnak oszlopról oszlopra, fatörzsről fatörzsré; kieselognak a lomb közül, körülszegélyezik a lugasok bejáratát. Hallga! Zene lány hullámai rezegnek a kertben.

A polgári dal és zenekar ott van, nem messze a köröndtől, melynek dőlészaki növényei közül fonségesen emelkedik ki a nagy hazai, Kossuth Lajos szobra.

Tovább!

Ott a „Wagner füzes”; valamikor, midőn még az emberek nem tudták megbecsülni a kínálkozó kellemet, elhagyottot, elhanyagolt helyt, melyet legelőbb néhány dada és vásott gyermek kereset föl.

Most szökőkút van a közepén, mely folyó gyémántjait illatos virágfogalatra szórja.

Körje esinos padok vannak elhelyezve, melyeken hölgyek és urak társaloga vagy elmerengve, változatos csoportoké alkotnak.

Itt ott tisztesző sátrak köre tömörül a közönség, élvezettel fogyasztván az ott elárultatú hűdítő szereket. Amott egy tisztázott tükörről szeszegnek, rüppentyük szállnak fel. Másutt a zene színterületét felhasználva, szavaló gyönyörökötörti mértő hallgatóit. Mindenütt pezsgés, jó keűv, szellem derült hangulat uralkodik.

Azt gondoljátok tán, valami rendkívüli ünnepegy gyűjtő így egybe a város közönséget? Oh nem!

A „Heti lapok” székeszsége, a „Polgári dal-és zenekar”, az egyes egyletek és társulatok váltavet két hetenként rendeznek ily estet, beletpi díj mellett, s a tiszta jövedelem az állandó színház alapítókének

rusbányán felálitando főkögyörgysztér kérdésében a nagyemlt m. kir. belügyminiszterium által bekovetelt velemený adás tárgyában határozati javaslatát a városi tanácsnak beírjesztette.

A közegészségügyi szolgálat akadálytalanul folyt le.

Külfölelek.

Coburg Fülöp kir. hercege a mult heten megalogatta családjával a Vihnyétürdőt, s kijelentette, hogy a jövő heten ismét megalogatja.

— **A minster köszönete.** Dr. Tóth Imre bányaker. főorvoshoz az illetékes hatóság újjan a Vallás és közoktatásügyi minster a köv. köszóni iratot intézte: Vallás és közoktatásügyi m. kir. Minister 32074. szám. Örommel értesütem, hogy tekintetséged a magyarorszádos elomódításra czéljából a Selmeicz-Belábánya város által fentartott népiskolák tanítomák jutalmazására alapítványul 10 drb. selmeicz nép banki részvenyt adományozott. Fogadják Te tekintetséged ezen a tanúgy előmozdíratát is czélzó hazafias és aldoztakézes escelekedteert öszinte köszönetemet és elismerésemet. Budapest 1894. évi július-hó 16-án. Eötvös s. k. —

— **A közig. bizottsági ülés elnöke.** A m. kir. belügyminster megengedte a törvényhatósági bizottság fölterjesztésére, hogy közigazgatási bizottságunk augusztus havi ülésében a főispán, illetve polgármester helyett Szinyai József főjegyző ehoőköljön. Miután valószínűség szerint még szeptember hóban sem lesz főispánuk, polgármesterünk meg szabadon van, a szeptemberi ülésre ismét minsteri engedélyt kell a törvényhatóságnak kérni az elnöki teendőknek a főjegyzőre ruházása céljából.

— **Az érdem elismerése.** Városunk tanácsa mindenkor hazafias kötelességének tartotta a közgyűk terén szerzett érdemek elismerését és az érdemestültekre azon magasabb körök figyelmének irányítását, melyek az erkölcsi vagy anyagi jutalmazásra hivatják. Ily szempontból indult ki a város tanácsa akkor is, midőn egy tisztviselőnek hosszú évtizedeken át kifejtett hasznos tevékenységét, önzetlen munkásságát kívánta méltatni, nevezesen Cherven Andor helyb. kir. bírósági telekkönyvezetőt, kiról általánosan tudva van, hogy 40 évet föllümlő közsolgálatában mindenkor oadódo buzgalommal, ügyszeretettel felelt meg hivatásának, ugy hogy példányképtül előtűnik mint lelkiismeretes, pontos tisztviselő. Érdemének méltatása céljából a város tanácsa azon javaslatl járul a törvényhatósági bizottság elé, hogy szavazzon a közgyűlés Cherven Andor telekkönyvezetőt fent jelzett érdemei méltatásúl jegyzőkönyvi elismerést. A hatóság emez elismerése mellett társadalmi terén is nyilatkozását lájuk e kiváló tisztviselő érdemei elismerésének. Tisztelői e

gyarapítására, más közhazsun intézmények segélyezésére, a város szépítésére fordítottak.

Állandó színház! Igen, ilyen is van! A bűvös tükör megmutatja.

A főt kanyárosadásnál, hol valamikor gyógyszer-tar volt, szép orlasz renaissance ízlésti épület áll: a színház:

Összeállt néhány módosabb urí ember s megadta a tőke alapját, a többi a polgarok áldozatkészségéből s részvenyekböl került, a kormány is hozzájárul néhány ezer forinttal, hogy az ós időkötöl oly lú város iránt háláját kifejezze.

A ház félepillt, a megmaradt vagyon kamatai a színház fenntartására, a színársulatok állandó segélyezésére fordították. Nem csekély jövedelmet képezi a színháznak az, hogy a táncmulatságok, hangversenyek felolvasások mint a színházban tartanak.

Mert bizony van sok társas öszjeövetel, s ott azután nem a társadalmi állás, a rang a fokmérő, mely szerint egyik a másikat megbecsüli, hanem az illetőnek műveltsége, jellem. Egy társadalmi állás sem ad kiváltságot arra, hogy a másikat lenéze, vagy a társadalmi illem követelményeinek egyikét vagy másikat mellőzze. Nem azt kérdézik: „Mi vagy?” hanem:

„Ki vagy?” s a szerint bínnak veled. A gazdag nem igyekszik pénzével a szegényebbet elhomályosítani, háttérbe szorítani, mert jól tudja, hogy a gazdagság nem érdem, csak a sors kedvezménye még azon esetben is, midőn azt saját szorgalma által szerzte; mert nem mindenkinek pályája, társadalmi helyzete olyan, hogy modot nyujtson neki szorgalma által vagyont szerzhetni.

Ne sohajts fel, jámbor halandó! Kevés az még, a mit neked mutattam.

Képeket búvólók elédbe, melyekkel meg fogod látni, mint van és mint lehetne. (Folyt. köv.)

Mephisto.

hó 30-án estélyre gyűlnek össze egy nyilvános helyen hogy kifejezést adjanak szeretettüknek, becsülésüknek, melyet a távozni készültó iránt éreznek.

— **Szinészet.** Mint értesítük októberben Bátoróy Endre szótársulata jön Selmeiczbányára s vele együtt Polgár Sándor jellemkömikus is mint vendégszerplő.

— **Tanító kiküldése a tanszerkiállításra.** A „Selmeiczvidéki tanitögyestület kiküldi egyik tagját a debreczeni országos tanszerkiállításhoz, mely alkalommal városunk tanácsa 20 firtal járul a kiküldendő tag költségéhez.

— **„A selmeicz kereskedő ifjak” társulata** által f. é. augusztus-hó 12-én rendezendő nyári mulatságon a jó hírnevű Lakatos Sándor lévai zenekara fog játszani. Midőn ezt a n. é. közönség becses tudomására hozzuk, egyszermiud kérjük mindazokat, kik tévedésből meghívott nem kaptak, de arra igényt tartanak, forduljanak Csiba István rendező bizottsági elnökhez.

A rendező bizottság.

— **A kizárólag magyar nyelvű tanításról,** melyet a város tanácsának határozata folytán a helybéli r. k. iskolások a gondozása alatti iskolákban a lefolyt tanévben elrendelt, az iskolások jelentést tett a város tanácsához. E jelentésből az (tűnik ki, hogy a tanítás kiváló sikert ért el a belvárosban, s hogy a kültuzetkélben is örvendetes a haladás, habár ott még némi nehézségekbe ütközött az első kísérlet.

— **A víziány általánosan érezhető városunkban.** A kisebb kutakból kifogyván a víz, a fogyasztó közönség annyira igénybe vette a gazdagabb tartalmu kutakut, hogy most ezeknek használatát is korlátozni kénytelenek az illető tulajdonosok.

— **Anna-bál Vihnyén.** A mai Annabálra, mint bennünk értesítenek, többen rándulnak ki Selmeiczről Vihnyére.

— **Kirándulás Lembergbe.** Arra való tekintettel, hogy a vidéki közönség is érdeklődik az augusztus 12-én Krakkó Lembergbe rendezendő társas kirándulás iránt, a lengyel helyi bizottság kérelmére a kereskedelmi minster a vidéki részvevőkre nézve azt a kedvezményt engedélyezte, hogy mindazok, a kik a magyar államasutak bármely állomásától Budapestre utaznak a krakkó-lembergi különvonatol való csatlakozás végett, az illető állomástól Budapestig és vissza az I. osztályon egy II. osztályu jeggyel, a II. osztályon egy III. osztályu jeggyel utazhatnak a rendező bizottság által kiállítandó igazolvány felmutatása mellett. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a rendező bizottság naponta délután 4—7 óráig (IV., límezó utca 5. sz. iparos-kör.)

— **A kutyak tulajdonosait figyelmeztetjük,** hogy augusztus 1-től kezdve a kutyapeczér az új bárczával el nem látott kutyakat elfogni kötelek.

Az evés művészezte.

A római történelem legnagyobb inyenze Lucullus volt, a kinek csaknem egyenrangú versenytársa Apicius. Ez a két név maradt reánk. Apicius nevét több ragout viselte és iskolát teremtett az inyenzezek közt. — Egy sauce öszszeállítására 1 és fél milliót fizetett s mikor egyszer megvizsgálva vagyonú állását, rájött, hogy nincs többje 60.000 tallárnál megmérgezte magát félelemből, hogy éhen kell vesznie.

A rómaiak a görögöktől tanulták az evés művészetét. Filozofusok, a kiket Athénbe küldtek, hogy tanulmányozzák Szolón törvényeit, hozták magukkal a polgári konyhát.

De mikor Augustus a béketeplomol kapuit bezárta, mikor Róma lett az egész világ fővárosa és az egész világ római birodalom volt, természetesen minden, a mi jó, a mi drága, a mi izletes, a győző asztalára került.

Mindent megették és a legvadabb képzölő tehetőség sem képes megközelítö fogalmat alkotni azokról a fénys ebédekröl, a kiket a rómaiak elköltöttek. Csak-hogy ók izlés tekintetében bizony a legtekintetlenebbek voltak a világon.

Görög ember keptelen lett volna a vomitoriumot készíteni, de a görögök öríztekdetek is husz ételből álló ebédeket rendezni.

Szinte embertelen orgiák tekintetében, a rómaiak az evés művészetének legalacsonyabb fokán álltak, a mit bizonyít az is, hogy Lucullus vendégeinek a gyomra arra való volt, hogy husz étel egyenként meg vomitoriummal fűszerezze.

Az émezési tevékenység ereje egyesben arányban áll a táplálék emészthetőségéhez. A strucz kavicsokat is nyel el. Az ősembernek, a kinek még a mennyiség pótolta a minőséget, struczgyomra volt.

Ábrámám meghívta magához egy kis harapniva lóra az Ur angyalait, a kik jelentették neki, hogy

— **Vadorzók.** Rendőrségünk ösmét két vadorzót kutatott fel, a kik szorgalmasan jártak a közeli erdőkben vad után, és mint birlik, elég sikerrel. A két vadorzó Györgyaknán lakik, fegyvereik pedig ez idő szerint a rendőrkapitányi hivatalban vannak.

— **A kidölt paripa.** Egy lókupez az minap mintegy 15 lovát hajtott városunk kerésztül, hogy ezekkel minél előbb Lévára vagy Nyírara jusson. Az erőltetett menet vagy már magával bordott régibb gyengésség következtében, míg nem tudjuk, az egyik paripa, — mely állítólag nyereg alá volt szúva — fútéazánk összeset s csak nagy nehezen volt a gyepterhez szállítható.

— **Adóügy.** Városuk adóhivatala közé teszi hogy a folyó évi hadmentességi-díj kivételi lajstromok a hévali m. kir. pénztálgazgatóságának érvényesítési záradékával ellátva a városi adóhivatalnál folyó évi július 16 26-tól folyó évi augusztus hó 2-ig terjedő nyolcz napi közszemlére az 1883. évi 44. t. cz. 16. §-a értelmében kitétetnek azon figyelemzettel hogy az adókötelesek netáni felszámolásaikkal, s pedig: a) azon adózók, kik a fentörített kivételi lajstromban tárgyalt adónemmel már a mult évben voltak megrova, a lajstrom kitételének napját b) azon adózók, kik a kivételi lajstromban megállapított adóval a kivetés évében első ízben rovatnak meg, adótarozásuknak az adókönyvesekébe történt bejegyzését követő 15 alatt közvetlenül a lévai m. kir. pénztálgazgatósághoz annál is inkább nyújtásuk be, mert ezen határidőn túl oda békerzett felszámolásaikkal az 1883. évi XLIV. t. cz. 5. és 8. §-a értelmében mint figyelembe nem vehetők egyszerűen visszautasítottak. Selmezbányán, 1894. július 25-én. Városi adóhivatal.

— **Az egyforintosok beváltása.** A pénzügymiszter az egyforintos államjegyek felmondása és beváltása dolgában e hónap 24-iki kelettel a következő rendeletet adta ki: A mai nappal életbe lépő 1894. évi XXIV. törvényzikkben nyert felhatalmazás alapján a magyar korona országainak kormánya tanácsban képviselt királyságok és országok kormánya közölt 200 millió a. é. forint államjegy beváltása iránt az egyezmény megkötötté, a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok pénzügyminiszterével és a császári és királyi közös pénztálgazgatósággal egyetértőleg, a császári és királyi közös központi pénztár által kiadott és 1888. évi július 1-ről keletzett a. é. egyforintos államjegyek felmondását és beváltását a következő módozatok mellett rendelem el: 1. Az a. é. egyforintos államjegyek a mai naptól kezdve többé ki nem adatnak. A magyar királyi állami pénztárak és hivatalok, valamint a császári és királyi közös pénztárak és hivatalok a náluk meglevő vagy hozzájuk folyó a. é. egyforintos államjegyeket a mai naptól

fríge meg van áldva, A pátriarka egy egész borjut tett föl az asztalra. A borjut meg is otték, még pedig vaj és tejföl nélkül. Nagyon finom, gyöngye és jó volt az ég küldötté pedig esodameszról jöttek.

A görögök is még egész ökröt sütöttek. Mi már csak egy vagy két kilót sütünk egyszerre és legfőképpen népmulatságok alkalmával jár eszbe valami fejedelmeknek, hogy alattvalóit nyáron sítit ökörel örvenlente.

A középkorban ránk maradt a szokás, hogy legalább a vadpescnyét egészben, főlvágtatlanul fálják fel a fejedelmi asztalokon. A XVI. és XVII. században az arisztokrácia elkezdett a főzés művészetével foglalkozni. Ez volt a modern főzés korának eleje. Egyszerre feltűntek a káca au pére Domillet, az úrti ála Conti, a cotelette á la Soubise, a czomb á la Mailly, majd később a rocher Mageuta és a bombe á la Solferino.

Bebizonyítható, hogy a modern konyha föllépésével egyidejűleg hanyatlak az emésztési képesség és ma azon a ponton állunk, hogy kutatjuk a természettudomány segítségével az ételeknek azt az elkészítésmódját, a mely párosítja a legkönnyebb emésztést a legnagyobb tápértékkel.

Persze, hogy még mindig vannak nagyevők! V. Károly ebédre még 20 fogasból álltak és a derek eszár esz. akánként is kétszer evett. Franciaországban valamennyi Lajos, sőt meg Lajos Filippje is nagyevő volt. Az angyali szépségű Orleansi hercegnő. Erzébet Sarolta egy levében írja, hogy sógorát, a Roi-Soleil emi látta, XIV. Lajos negy tányér levest, egy fácánt egy mezei tyúkot, egy tányér salátát, sonkát, úrtit, foghagymát, süteményt, gyümölcsöt és kemény tojást evett egy eb. dre. II. Károly angol király indigszertől halt meg, a melyet ambrával tulfiszerezett tojások evésétől kapott. Nagy Frigyesnek pedig esodálatos vágya volt, s legenszthetetlenebb ételek után. Imádtá a porosz borsot, a melyre pedig még a west. halenők és a szászok is rámondják, hogy a föld kerekégének leggyalázatosabb, legkeményebb borsója.

kezdve többé ki nem adhatják. Ezekre az a. é. egy forintos államjegyekre nézve az a ma fennálló általános kötelezettség, hogy az államjegyek fizeteskép elfogadók, 1895. évi december 31-ével megszűnik. Ezek az államjegyek a magánforgalomban tehát csak 1895. évi december-hó 31-ig bezárólag fogadandók el névertékben, illetőleg az 1892. évi XVII. törvényzikk 22. szakaszában megállapított fizetési értékben. 3. A magyar királyi állami pénztárak és hivatalok, valamint a császári és királyi közös pénztárak és hivatalok kötelesek azonban ezeket az a. é. egyforintos államjegyeket még 1896. év június 30-ig fizeteskép, a váltópénztári teendőkkel megbízott állami pénztárak, valamint a császári és királyi közös központi pénztár pedig más törvényes fizetési eszközökre teendő átváltás végett — amely fizetési eszközök azonban államjegyek nem lehetnek — elfogadni 4. 1896. július hónap 1-től 1899. évi december hónap 31-ig ezek az a. é. egyforintos államjegyek már csak a váltópénztári teendőkkel megbízott állami pénztárak és a császári és királyi közös központi pénztárnál más törvényes fizetési eszközökre teendő átváltás végett, amely fizetési eszközök azonban államjegyek nem lehetnek, fogadhatnak el. 5. 1899. évi december hónap 31-ike után ezek az a. é. egyforintos államjegyek már nem váltóznak be, és ennek a határidőnek elteltével az államnak ez államjegyek bevéltására vonatkozó mindennemű kötelezettsége megszűnik.

— **A bányász halála.** Busek József 19 éves bányamunkás e hó 27-én a Pachertárnán a bányába uhandt és szörnyet halt.

— **Baleset.** Prefertus József pachertárai bányamunkásra a mint otthon saját háza mellett pénzézt ássott, a kötőmeg reá hullott, álla kettő tört, feje bezuzódott s egyéb sérülése is van.

Tisztelettel kérjük lapunk tisztelt előfizetőit, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani.

Azon tisztelt előfizetőinket pedig, kik előfizetéseikkel hátralékban vannak, kérjük e hátralék szives beklüldésére.

A kiadó.

Nyiltter. *)

Selyem hamisítvány. Égesünk el egy miniat a venni szándékot fekete selyemből s a hamisítás rogn kiderül: Mert míg a valódi a jól festett selyem az életében nyomban összedörög és csakhamar kiálszik, maga után esékly világosbarna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely ziros szín-szalónész és könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostzállai a festanyagtól telítetten tovább izznak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára sola össze nem párdörög, csak megzóból **Henneberg G.** (és kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben,** házhoz szállítva, postabér-és vámmentesen szivesen küld bárkinek is mintakát akár egyes öltönyökre való akár egész végekben levő valódi selyem szövetekből. Stájerba az inmetz levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. 5

*) E rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért sem alakjáért nem felelős a Szerk.

Hirdetések.

1505. szám
1894.

Pályázat.

A szélaknai kir. szülésznoi állomás megtreszedvén, annak betöltése céljából pályázati hirdetetik.

Ezen állomással évi 157 frt 50 kr. fizetés — melynek fele részét azaz 78 frt 75 krt a szélaknai kir. bányahivatal, felerészét pedig, azaz 78 frt 75 krt a selmezbányai bányatárs-pénztár fizetendi — továbbá a szélaknai kir. bányahivatal által kiszolgáltatandó évi 10 köbméter tűzfaja és természetbeni lakás van összeköve.

Ezen állomásra pályázóktól megkívánatik, hogy bábaképesítő oklevéllel bíriának, ép és egészséges testalkatukal hiteles bizonyítványal igazolják, a magyar német és tót nyelvet bírják és eddig erkölcsös életet éltek.

Megjeyeztetik, hogy azon pályázók, kik szakjuk terén már gyakorlattal bíriának, elsőbbségben részesülnek.

A szabályszeriten s a fent követelt tulajdonságokat valamint az eddigi szolgálatot és erkölcsiéget igazoló eredeti okmányokkal felszerelt folyamodványok **folyó évi augusztus-hó 31-ig** az alulirt m. kir. bányahivatalnál nyujtandók be.

Szélaknán 1894. évi július hó 20-án

M. kir. bányahivatal.

Hazai gyártmány.

Az általam évek óta képviselt **Telek Armin**

SZLIÁCS-HALÁSZI CSEBÉPKÁLYHAI

a melyekből mintaraktárt írtok, úgy alak, mint kifogástalan minőség és jó fűtő képesség tekintetében a t. közönség teljes megelégedését megnyerték; miért is, bátor vagyok ezen hazai gyártmányt a n. é. közönségnek újból szives figyelmébe ajánlani, kérve, hogy eszetleges szilkséglettel nálam **már most megrendelni sziveskedjék, mert később a munka tömegesen felszaporodik, és akkor nem volaék képes, a sürgős igényeknek gyorsan megfelelni.**

Ajánlom egyúttal, jól berendezett raktárolmat: vaskályha, sírkeresztek, varrógépek és különféle vasáruczikkekben is, jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett.

Selmezbányán, 1884. július havában

Csiba István
vaskereskedő.

ELADÓ SZŐLŐVESSZŐK.

Fajtszta, peronospora mentes sima és gyökeres esemege és borfaj

SZŐLŐVESSZŐK

mintegy 70 fajban valamint amerikai vesszők és ezekre eszközt sima zöld-oltványok jutányos árban kaphatók Bedő József jegyzőnél Esztergom-Szt.-Györgymezőn.

————— Kívánva árjegyzék bérmentve küldetik. —————

Felhívjuk a nagyérdemű közönség becses figyelmét a következő hirdetésre:

A tisztelettel alant felsorolt selmeczi üzleti ezégek és vállalatulajdonosok, annak kiemelésé mellett, hogy jutanyos árak, szőlő calans üzleti eljárás és pontos kiszálgálás mellett főörökveskük leend a n. é. közönség teljes megeledését kiérdemelhetni, ajánlják következő üzleteiket:

Bachmann Nándor, kovács műhelyét az Alsó-utczában fekvő saját (volt Kozák-féle) házban, mindennemű kovácsmunkáit olcsó és tartós kivitelben, minden e szakmába vágó javítások, stb. elfogadhatnak és kifogástalanul eszközöztetnek. Ugyanitt több tanonez felvételre kerestetik.

Baker Alajos, fényképezési műtermét és e szakmába vágó felvételeit saját házában.

Bogya János, Szent-Háromságúren levő bor-és süresarnokait, éttermét, mindig friss, kitűnő minőségű hordó, valamint palackozóit, kiváló konyháját, természetesen fehér és vörösbortait, stb.

Bukovits István, a volt Lesyánszky féle vendéglőben, kitűnő, hamisítatlan, természetes fehér és veres borait literenként 30 krtól 1 fnt 20 krtig kifogástalanul jó konyháját, palackozóit. Előzékeny, gyors kiszálgálás. Izletes villásreggeli.

Chautka Ferencz, a Zmeskal-féle házban lévő bútór- és építésziasztalos műhelyét; elvállal mindennemű szakmájába vágó munkákat. Ugyan, ott Chautka Ferenczné női szabóüzletét.

Cserny József, szabóüzletét a városlázi épületben dínsan felszerelt legújabb divatu szövetraktárát, mindennemű szakmájába vágó munkáit, tartós és szép kivitelben.

„ENTREPRISE DES POMPES FUNÉBRES“, Murgács-féle házban a legmodernebb viszonyokhoz képest berendezett temetkezési vállalatát; épület- és butorasztalos üzletét, valamint dús érez- és fakoporsó s mindennemű korszorúraktárát az Ó-postaépületben. Mindennemű biztásokat pontosan, gyorsan és olcsón teljesíti. A „Generali“ triesti első rangú biztostító társulat főügynökségét is elvállván, elfogad élet, elemi károk stb. elleni biztosi-

tásokat s mindenben a leguculsabb üzleti eljárást garantirozza.

Foltin János, az Alsó-utczában Zlinszky-féle házban lévő, a legnagyobb igényeket is kielégítő, elegánsan berendezett fődrászermet, előzékeny, fiom kiszálgással.

Greguss Antal, stülóházát, saját házában (Körház-utca), bolti helyiséget a Baumerth-féle házban, roz- és buzakenyert, mindennemű friss süteményeit, mandolás ketszerstüljét, valamint kész morszáját, stb.

Özv. Gulrich Józsefné, a n. é. közönségnek becses figyelmébe ajánlja kőfaragó üzletét saját házában. Mindenféle kőfaragó munkákat, sarkövek alabaszter, granit, kararai, márvány és homokkőből, nem különben bármily árba jutányos árak mellett.

Gwerk Mihály és Károly testvérek, a német templommal szemben fekvő Schosztal-fele házban lévő szabó- és cipészüzletüket, elvállalnak férfi- gyermeköltönyök, egyenruhákat, férfi, női gyermekcipőket esinos gyors és olcsó készítését s mindene szakmájukba vágó munkáikat a legdivatosabb kivitelben.

Králik Gusztáv, lakatos műhelyét saját házában. Elvállal mindennemű szakmájába vágó munkákat; épületeknél, javításoknál stb.

Králik Vilmos, asztalos műhelyét saját házában, épület bútór és minden e szakmába vágó munkáit. Felelte olcsó árak, tartósság!

Krause József, templom berendezési műtermét. Templom berendezési munkák és templomfestések kivitele vagy felújítása minden stýlnemben a legegyszerűbből a legfinomabb kiállításig. Szentek szobrai fából, a legfinomabban festve és aranyozva. Szoba- és czeftábla festés minden nemben legszolidabb munka, mérsékelt árak mellett.

Matzán Ferencz, műbútór és építésziasztalos üzletét, bolti, gyógyszerári és templomi berendezéseket, saját készítményeiből álló dús bútór, ko-

porsó-raktárát, mindennemű szakmájába vágó munkáit.

Májovszky Mihály, rózsautczában lévő, a eszmadia egyelet tulajdonát képező épületben (Kaufhaus) elhelyezettett asztalos műhelyét, épület, bútór stb. asztalos munkát, javítások s mindennemű szakmájába vágó munkák olcsón és pontosan teljesítenek.

Pécin Alajos, alsó-utcai Söltz-féle házban lévő órái üzletét, mindennemű zseb-, fal- és álló óráit, valamint a Haseh-féle aranyműves üzletét, a takarékpénztár tulajdonát képező házban.

Polkoráb József, kamaraház melletti asztalos üzletét és első központi dísztemetést rendező intézetét, koporsó raktárát és mindennemű szakmájába vágó munkáit.

Stanga Adolf és fia, első selmeczbányai személy és teherszállító üzletét. Alapított 1873. évben.

Suhaj Péter, férfi szabó, egyenruha és gyermeköltöny készítő üzletét a városlázi épületben. Választékos szövettinták, különösen olcsó árak és a legdivatosabb facon.

Uhor Ferencz, cipészüzletét a városlázi-épületben lévő új boltihelyiségben kész cipőraktárát. Készít mérték szerinti női, férfi s gyermekcipőket; elvállal mindennemű javításokat stb.

Veisz Sándor, berkeosi üzletét a volt Bogya-féle „Kis lyuk“ épületben, álló hely az apéca kolostor melletti téren. Minden pillanatban rendelkezésre áll a n. é. közönségnek esinos tiszta fogatával, jó lovával.

Veilcs György, mézeskalács üzletét, jó izlt mézsüttemény, viaszgyertya, szurokfáklya, viasz-díszműt és templom áru raktárát saját házában.

Zajác János férfi és női cipész üzletét az alsó-utczában, lévő Baumert-fele házban javítások, valamint mindennemű, szakmájába vágó megrendelések gyorsan és olcsón eszközöztetnek.

Zanzotto Lajos, felső piacon lévő szoba és czeftábla festő üzletét és minden e szakmába vágó díszes és izléses kiállítási munkáit.

ELSŐ SZENT-ANTALI

HENGERMŰMALOM LISZT ÁRAI

osztrák értékben teljsúly tiszta súly helyett kötelezettség nélkül Szent-Antalon készpénzért 100 kilogrammonként

asztali dara nagyszemű	A	12 fnt	— kr.
„ „ finom	B	12 „	— „
„ „ közönséges	C	11 „	— „
dara kivonatu liszt	1	12 „	— „
sütő „ „	2	11 „	— „
langliszt	3	10 „	50
zsenyeliszt	4	10 „	—
kenyérliszt fehér	5	9 „	50
„ középserű	6	8 „	50
kenyérliszt barna	7	7 „	50
„ „	8	6 „	—
korpa	4	—	20
rozsliszt I. rendű	10	—	—
„ II. rendű	8 fnt	—	kr.

Midő. van szerencsém a n. é. közönségnek b. figyelmüket a fenti árakra felhívni, el nem mulaszthatjuk ezen rövid idő alatt irányunkban tanusított b. bizalmukat és pártfogásukat megköszönni a mit továbbra és fokozva részünkre föntartani kérjünk

Első szt.-antali hengerműmalom.

CACAO-CHOCOLAT

MAESTRANI

(ST. GALELSUISSE)

OLCSÓ ÁRAK, KÖNNYEOLDHATÓ

CACAO

2—12

LEGFINOMABB MINŐSÉG.

Mindig csak „ZACHERLIN” kéressék, mert ez a leggyorsabb és legbiztosabb élő szer mindennemű rovarok kiirtására.

Mi bizonyítana világosabban utólréhetlen ereje és jósága mellett, mint óriási elterjedése, minek folytán nem létezik oly szer, melynek forgalmát a Zacherlin é tiszteszen fölül ne múná. Azonban mindig bepecsételt üveget kérjen, és pedig csak „Zacherlin“ czimmel ellátottat. Minden egyéb hamisított.

Egy-egy üveg ára: 15, 30, 50 kr, 1 fnt 2 fnt; a Zacherlinmegtakarító: 30 kr.

Kapható e szer: Selmeczbányán: Sommer A. János özv., Takáts Miklós, Marschalkó Gyula, Krausz V. G. és Eichel Sándor özv. ezégeknel — **Bélabányán:** Mendl Frigyes urnál — **Hodrusbányán:** Kukuska József urnál. — **Ipolyságon:** Dombó Károly urnál. — **Korponán:** Schusztar J., Blaskovits Lajos és Trnovszky Károly urnaknál. — **Körmöczbányán:** Ritter J. Leopold és Horn F. W. urnaknál. — **Szász-Tót-Pelsöczön:** Pantos Miksa urnál. — **Ujbányán:** Cservinka N. urnál.

Pályadíjat nyert hazai KANÁRI MADARAKAT

küld 8—10 mark utánvétellel. Nem tetszőket 8 napon belül franco visszaküldve kiesérel. — Árjegyzék, ápolás leírása ingyen. — W. Heering in St.-Andreasberg 427. (Provinz Hannover.)